

Fabrika ulja i biljnih masti
„SUNCE“ ad, Sombor
Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu
31. decembra 2008. godine

Sombor, 28.02.2009. godine

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2008. GODINE

-
-
-
-

SADRŽAJ:

Strana

Mišljenje revizora

Finansijski izveštaji

Bilans uspeha

3

Bilans stanja

4

Izveštaj o novčanim tokovima

5

Izveštaj o promenama na kapitalu

6

Napomene uz finansijske izveštaje

7-22

BILANS USPEHA ZA PERIOD ZAVRŠEN 31.DECEMBRA 2008. GODINE

U hiljadama CSD	Napomena	2008.	2007.
Poslovni prihodi		2.682.221	2.478.552
Nabavna vrednost prodane robe		(7.188)	(262.276)
Troškovi materijala	18	(2.009.946)	(1.604.322)
Troškovi zarada i ostali lični rashodi	19	(292.986)	(311.720)
Troškovi amortizacije	20	(105.599)	(106.510)
Ostali poslovni rashodi	21	(126.025)	(149.596)
Dobit iz poslovanja		140.477	44.128
Finansijski prihodi	22	17.809	26.273
Finansijski rashodi	22	(122.192)	(69.707)
Finansijski prihodi i rashodi	22	(104.383)	(43.434)
Ostali prihodi	23	25.819	78.197
Ostali rashodi	23	(39.024)	(46.712)
Ostali prihodi i rashodi	23	(13.205)	31.485
Dobit		22.889	32.179
Neto dobitak koji se obustavlja		6.924	
Poreski rashod perioda	24	(4.329)	(3.496)
Odloženi poreski rashodi perioda			
Odloženi poreski prihod perioda		2.906	9.662
Neto dobit		28.390	38.345
Zarada po akciji	9		

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2008. GODINE

U hiljadama CSD	Napomena	2008.	2007.
AKTIVA			
Neuplaćeni upisani kapital		31.190	31.190
Nematerijalna ulaganja	4	115.904	
Nekretnine, postrojenja i oprema	4	1.612.138	1.495.764
Investicione nekretnine	4	72.109	73.097
Dugoročni finansijski plasmani	5	16.481	4.313
Tekuća sredstva			
Zalihe	6	1.799.349	1.625.952
Potraživanja	7	396.802	1.208.209
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		3.450	5.423
Kratkoročni finansijski plasmani		500.765	248.252
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	8	1.181	2.341
Porez na dodatu vrednost i AVR		62.869	9.844
Ukupno tekuća sredstva		2.764.416	3.100.021
Ukupno aktiva		4.612.238	4.704.385
Vanbilansna aktiva	15	65.148	100.567
PASIVA			
Kapital		3.267.420	2.918.595
Osnovni i ostali kapital	9	1.888.935	1.888.935
Neuplaćeni upisani kapital		31.190	31.190
Rezerve		100.441	100.441
Revalorizacione rezerve		644.049	334.412
Nerealizovani dobitci – hov		11.788	
Nerealizovani gubici – hov		18	
Nerasporedjena dobit		591.035	563.617
Otkupljene sopstvene akcije			2.918.595
Ukupno kapital			2.918.595
Dugoročne obaveze	10	29.524	43.301
Tekuće obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	11	894.413	1.387.753
Obaveze iz poslovanja	12	324.569	230.980
Obaveze po osnovu PDV,ost.prihoda	14	3.656	50.309
Obaveze po osnovu poreza na dobitak			
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	13	31.820	46.141
Porez na dobitak		832	
Odložene poreske obaveze		60.004	27.306
Ukupno pasiva		4.612.238	4.704.385
Vanbilansna pasiva	15	65.148	100.567

BILANS TOKOVA GOTOVINE ZA 2008. GODINU

U hiljadama CSD	2008.	2007.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	3.243.317	1.950.292
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	812	1.686
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	27.011	172.388
Isplate dobavljačima i dati avansi	(1.834.184)	(2.804.328)
Zarade i ostali lični rashodi	(288.727)	(298.988)
Plaćene kamate	(68.621)	(37.302)
Porez na dobit	(1.523)	(15.681)
Ostali javni prihodi	(282.391)	(63.011)
Neto priliv-odliv gotovine iz posl.aktivnosti	795.694	(1.094.467)
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Prodaja akcija i udela		31.178
Prodaja osnovnih sredstava i nemat.ulaganja	53	917
Kupovina akcija i udela		
Kupovina osn.sredstava i nemater.ulaganja	(257.043)	(135.389)
Neto odliv gotov.iz aktivnosti investiranja	(256.990)	(103.295)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Uvećanje osnovnog kapitala		72.441
Dugoročni i kratkoročni krediti	540.936	1.345.575
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		
Otkup sopstvenih akcija		
Dugoročni i kratkoročni krediti i os.obaveze		(235.396)
Neto odli-priliv gotovine iz aktiv.finansiranja	540.936	1.182.620
Neto priliv-odliv gotovine	(2.232)	(15.142)
Gotovina na početku obračunskog perioda	2.341	17.216
Poz.kursne razlike po osnovu prerač.gotovine	1.201	2.229
Negat.kursne razl. po osnovu prerač.gotovine	129	1.962
Gotovina na kraju obračunskog perioda	1.181	2.341

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA PERIOD ZAVRŠEN 31.DECEMBRA 2008. GODINE

	Stanje na dan 31.12.2007.	Ukupno povećanja - smanjenja u tekućoj godini	Stanje na dan 31.12.2008.
Osnovni kapital	1.862.496		1.862.496
Ostali kapital	26.439		26.439
Upisane neplaćene akcije	31.190		31.190
Rezerve	100.441		100.441
Revalorizacije rezerve	334.412	309.637	644.049
Nerealizovani dobiti - hov		11.788	11.788
Nerealizovani gubici – hov		(18)	(18)
Nerasporedjena dobit	563.617	27.418	591.035
Otkupljene sopstvene akcije			
Ukupno	2.918.595	348.825	3.267.420

1. Osnovni podaci o Preduzeću

Fabrika ulja i biljnih masti „Sunce“ a.d., Sombor se bavi preradom svih vrsta uljarica, proizvodnjom sirovih i rafiniranih jestivih ulja, biljnih masti i margarina, majoneza i srodnih proizvoda, proizvodnja sačme, tehničkih masti, proizvodnja ambalaže od tehničke mase za sopstvene potrebe. Preduzeće je osnovano 1972.godine na bazi Samoupravnog sporazuma kao OOUR „INUS“. Avgusta 1991.godine usled izmene u načinu poslovanja i organizovanosti, fabrika postaje deoničarsko društvo „Sunce“. Dana 31.jula 1998.godine Sunce postaje akcionarsko društvo na osnovu Odluke o transformaciji (uskaladjivanje sa Zakonom o preduzećima), i registrovano je u Trgovinskom sudu u Somboru pod brojem Fi.664/99, registarski uložak I-389.

Vlasnička struktura

Akcijski fond	21.52 %
Cesun Agro doo	21.36 %
Monus distribucija doo	21.36 %
Invej	20.67 %
Fizička lica	8.57 %
East capital asset	2.46 %
Ostala pravna lica ispod 1 %	4.06 %

Sedište Preduzeća je u Somboru, Staparski put bb.

Broj zaposlenih sa stanjem na dan 31.decembar 2008. godine je 315 (tristotinepetnaest).

2. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeća za 2008. godinu su sledeće:

(a) Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006), rukovodstvo Preduzeća je sastavilo finansijske izveštaje u skladu sa navedenim zakonom primenjujući računovodstvene principe i opšte prihvaćenu praksu u Republici Srbiji.

Svi iznosi su iskazani u hiljadama dinara (CSD.).

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeća za 2008. godinu su sledeće:

(b) Realizacija

U skladu sa propisima, poslovni prihodi i ostali odgovarajući prihodi su iskazani po fakturnoj vrednosti. U okviru realizacije uključena je i promena vrednosti zaliha učinaka. Prihodi od prodaje se iskazuju u bilansu uspeha nakon što se svi značajni rizici i vlasnička prava prenesu na kupca.

Prihodi od usluga iskazuju se srazmerno stepenu izvršenja pružene usluge na dan bilansa.

(c) Rashodi materijala i robe

/i/ Rashodi direktnog materijala odnose se na sirovine i materijal koji su upotrebljeni za izradu proizvoda. Rashodi materijala pored direktnog materijala obuhvataju i rashode ostalog materijala, rezervnih delova, goriva i energije.

/ii/ Rashodi takođe obuhvataju i nabavnu vrednost prodate robe.

(d) Ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi predstavljaju operativne i ostale troškove nastale u poslovanju.

(e) Kamate kao prihod/rashod

Kamate nastale po osnovu potraživanja/obaveza obračunate do datuma bilansa stanja (nezavisno od toga da li se plaćaju ili pripisuju glavnici), iskazuju se u bilansu uspeha u okviru finansijskih prihoda/rashoda.

(f) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

/i/ Sva sredstva odnosno potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa. Transakcije u stranoj valuti su iskazane u dinarima po srednjem kursu važećem na dan transakcije.

/ii/ Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunavanjem potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu dinarsku protivvrednost na dan bilansiranja iskazane su u bilansu uspeha kao deo finansijskih prihoda i rashoda.

/iii/ Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po izvršenim deviznim transakcijama u toku godine iskazuju se u bilansu uspeha kao deo finansijskih prihoda ili rashoda

(g) Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2008. godine iskazana su po tržišnoj (revalorizovanoj vrednosti) umanjenoj za naknadnu amortizaciju.

Kada usled revalorizacije dođe do povećanja sadašnje vrednosti sredstava, pozitivan učinak iskazuje se u korist revalorizacionih rezervi. Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije priznatom kao rashod u ranijim godinama. Kada se iskazani iznos nekretnina, postrojenja i opreme smanji kao rezultat revalorizacije, smanjenje se iskazuje kao smanjenje ranije formiranih revalorizacionih rezervi, osim u slučaju da iznos smanjenja premašuje ranije formirane revalorizacione rezerve, kada se priznaje kao rashod.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Vrednovanje nematerijalnih ulaganja nakon početnog priznavanja vrši se primenom osnovnog postupka predviđenog MRS-38 nematerijalna ulaganja. Za obračun amortizacije NMU primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja, na nabavnu po odbitku preostale vrednosti.

Vrednovanje investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela nabavne vrednosti po MRS-u 40 investiciona nekretnina. Za obračun amortizacije IN primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode u bilansu uspeha.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava primenom proporcionalne metode, gde se nabavna vrednost sredstava linearno otpisuje tokom korisnog veka upotrebe sredstva po sledećim stopama:

Građevinski objekti	2% - 5%
Proizvodna oprema	5% - 14%
Ostala oprema	7% - 21%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu.

(h) Zalihe

Zalihe robe su vrednovane po nabavnoj ili neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti koja je niža. Neto prodajna vrednost zaliha je vrednost po kojoj se zalihe mogu prodati na tržištu u normalnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

(i) Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispunji obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

(j) Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani se sastoje od učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročnih kredita.

Učešća u kapitalu pravnih lica obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva.

Dugoročni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi (Napomena 23).

(k) Potraživanja

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za potraživanja

preko 60 dana od dana valute, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

(l)   *Kratkoročni finansijski plasmani*

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od odobrenih kratkoročnih kredita i plasmana, kao i potraživanja po osnovu primljenih menica umanjanih za ispravku vrednosti po osnovu dugovanja preko 60 dana od dana valute.

(m)   *Finansijske obaveze*

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveze po osnovu kredita u stranoj valuti se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade.

Obaveze po osnovu kredita su naknadno vrednovane po amortizovanoj vrednosti, korišćenjem ugovorene kamatne stope.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenim valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi (Napomena 23), odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo (Napomena 24).

(n)   *Obaveze iz poslovanja*

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

(nj)   *Gotovinski ekvivalenti i gotovina*

Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju dinarska i devizna sredstava na računu kod banaka, gotovinu u blagajni, dinarske depozite i hartije od vrednosti sa rokom dospeća kraćim od tri meseca od datuma nabavke.

(o)   *Naknade zaposlenima*

a)Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b)Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati jubilarne nagrade u iznosu od prosečne zarade kod poslodavca za mesec u kome se isplaćuje uvećanu za 10 godina staža, dok za 15 godina sleduje zarada + 20 %, 20 godina zarada + 40 %, 25 godina zarada + 60 %, 30 godina zarada + 80 %, 35 godina dve zarade i 40 godina 2,5 zarade + 20 %.

(p)   Prihodi

Prihodi od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Interna realizacija (Prihodi od aktiviranja učinaka)

Prihodi od interne realizacije predstavljaju prirast bioloških sredstava, odnosno deo promene fer vrednosti, umanjene za procenjene troškove prodaje na mestu uzgajanja, koji može da se pripiše fizičkim promenama bioloških sredstava.

Prihodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava

Prihodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava predstavljaju deo promene fer vrednosti bioloških sredstava, umanjene za procenjene troškove prodaje na mestu uzgajanja, koji može da se pripiše promenama cena bioloških sredstava.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Prihodi od subvencija, premija i dotacija

Prihodi od subvencija, premija i dotacija priznaju se u momentu uplate sredstava od strane državnih organa.

(r)   Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove potrošnog materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

(s)   Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

(t) Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i transakcije u toku godine nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 27).

Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost.. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja

3. Krediti – kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Na dan 31. decembra 2008. i 2007. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Obaveze po osnovu kredita – ukupno	923.937	1.431.054
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	<u>1.181</u>	<u>2.341</u>
Neto dugovanje*	922.756	1.428.713
Sopstveni kapital	<u>3.267.420</u>	<u>2.918.595</u>
Kapital – ukupno**	<u>4.190.176</u>	<u>4.347.308</u>
Koeficijent zaduženosti	<u>0.0282</u>	<u>0.0489</u>

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

Promene u toku godine na nekretninama, postrojenjima, opremi i nematerijalnim ulaganjima bile su sledeće:

U hiljadama dinara	Zemljište	Invest.nekret	Građevinski objekti	Oprema i alat	Investicije u toku	Ulaganja u tuđe Nekretn.	Avansi	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2008. godine	108.979	79.023	1.680.337	1.192.639	17.257		424	3.078.659
Prenos na investicione nekretnine								
Direktne nabavke					2.016		400	2.416
Prenos na investicije								
Prenos sa investicija u toku				317	-16.280	15962	-400	-401
Prodaja i rashod				-11.384				-11.384
Ostale promene	-108.979							-108.979
<i>Stanje na dan 31. decembar 2008. godine</i>	<i>0</i>	<i>79.023</i>	<i>1.680.337</i>	<i>1.181.572</i>	<i>2.993</i>	<i>15.962</i>	<i>424</i>	<i>2.960.311</i>
Ispravka vrednosti								
Stanje na dan 1. januara 2008. godine		5.926	665.518	838.353				1.509.798
Prenos na investicione nekretnine								
Amortizacija za 2008. godinu		988	26.089	78.523				105.600
Prodaja i rashod				-11.025				-11.025
Ostale promene			-253.700	-90.569		15.962		-328.307
<i>Stanje na dan 31. decembar 2008. godine</i>		<i>6.914</i>	<i>437.907</i>	<i>815.282</i>		<i>15.962</i>		<i>1.276.065</i>
Sadašnja vrednost 31. decembra 2007. godine	108.979	73.097	1.014.819	354.286	17.257	0	424	1.568.862
Sadašnja vrednost 31. decembra 2008. godine	0	72.109	1.242.430	366.290	2.993	0	424	1.684.246

4. NEMATERIJALNA ULAGANJA, NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA

Povećanja

U toku 2008. godine Društvo je nabavilo opremu u vrednosti od 2.733 hiljada dinara.

Sa konta 027300 Investicije u toku – Pogon u Futogu, izvršen je prenos na konto 029100 – ulaganja na tuđim objektima uzetim u zakup, u iznosu od 15.962 hiljada dinara, te je izvršeno obezvređenje preko ispravke vrednosti, u celosti.

Sa konta 020100 – Zemljišta izvršen je prenos na konto 014500 – Gradjevinsko zemljište dato na trajno korišćenje, u iznos od 108.979 hiljada dinara, jer je zemljište u vlasništvo Republike Srbije.

Na dan 31.12.2008. izvršena je nova procena vrednosti gradjevinskih objekata i opreme. Nova procenjena vrednost investicionih nekretnina nije knjižena, jer se iste vode po nabavnoj vrednosti. Fer vrednost investicionih nekretnina je 84.446 hiljada dinara.

Tereti na nepokretnostima

Na dan 31. decembra 2008. godine, neotpisana vrednost nekretnina, postrojenja i opreme Društva nad kojima je uspostavljena hipoteka kao sredstvo obezbeđenja otplate iznosi 1.684.246 hiljada dinara.

5. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Učešća u kapitalu banaka		
Vojvodjanska banka	0	10
Učešća u kapitalu privrednih društva		
Novosadski sajam	16.154	3.957
PZ Industrijsko bilje	46	46
BFC Beočin	183	183
Dunav osiguranje	93	111
EAN YU	5	5
Stanje na dan 31. decembra	<u>16.481</u>	<u>4.312</u>

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2008. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po tržišnoj vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat svođenja učešća u kapitalu na tržišnu vrednost, u iznosu od 18 hiljada na dan 31. decembra 2008. godine, obuhvaćen je na kontu 333 – Nerealizovani gubici o osnovu hartija od vrednosti, kao i iznos od 11.788 hiljada preko konta 332 – Nerealizovani dobici po osnovu hartija od vrednosti.

6. ZALIHE

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Materijal	715.754	814.720
Rezervni delovi	42.164	39.935
Alat i inventar	10.465	43.955
<i>Minus: Ispravka vrednosti materijala</i>	<i>(9.799)</i>	<i>(43.578)</i>
Nedovršena proizvodnja	35.297	
Gotovi proizvodi	991.214	462.369
Dati avansi povezana pravna lica	0	261.004
Dati avansi za zalihe	11.717	33.691
Ispravka vrednosti datih avansa	(4.982)	(3.333)
Roba	7.519	17.189
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.799.349</u>	<u>1.625.952</u>

7. POTRAŽIVANJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji – povezana pravna lica	278.680	891.497
Kupci u zemlji	157.294	381.062
Kupci u inostranstvu	20.472	20.016
Potraživanja od zaposlenih	8.706	10.259
Potraživanja od izvoznika	23.556	
Ostalo	7.742	6.470
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji	-85.167	-86.108
Ispravka vrednosti potraž.od kupaca u inostranstvu	-14.481	-14.987
Saldo na dan 31. decembra	<u>396.802</u>	<u>1.208.209</u>

Najznačajnija potraživanja po osnovu prodaje na dan 31. decembra 2008. godine se odnose na „Vital“ a.d. u iznosu od 263.725 hiljada dinara i „Unilever“ 54.964 hiljade dinara.

8. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tekući račun	1.137	2.265
Izdvojena novčana sredstva		
Blagajna bonova		
Devizni račun	44	46
Hartije od vrednosti		
Deponovana ostala novčana sredstva		
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.181</u>	<u>2.341</u>

9. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2008. godine, akcijski kapital se sastoji od 142.720 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 13.050 dinara.

Većinski vlasnik Društva je Akcijski fond sa 21,52% akcija.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2008. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama dinara</u>	<u>Pravo glasa</u>
Akcijski fond	30.715	400.830	*
Cesun Agro	30.481	397.777	30.481
Monus distribucija	30.481	397.777	30.481
Invej	29.502	385.001	29.502
Fizička lica	12.239	159.719	12.239
Ostali	9.302	121.391	9.302
Ukupno	<u>142.720</u>	<u>1.888.935</u>	

Na osnovu iskazane dobiti, zarada po akciji iznosi 198 dinara.

10. DUGOROČNE OBAVEZE

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Dugoročni krediti od banaka	29.524	43.301
Dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga		
Stanje na dan 31. decembra	<u>29.524</u>	<u>43.301</u>

Dugoročni krediti

Obaveze po osnovu kredita se u celosti odnose na dugoročni kredit odobren od strane Narodne banke Jugoslavije, a vezano za deo kredita prema LHB banci iz Nemačke, koji je 1996. godine u ime Preduzeća vratila tadašnja NBJ, u iznosu od DEM 2.250 hiljada. Budući da nije poznat iznos kamate, i da NBS nije do sada zahtevala povraćaj sredstava Preduzeće nije obračunalo kamatu niti je kursiralo dug. Rukovodstvo preduzeća nije u mogućnosti da proceni visinu obaveze.

11. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	169.754	1.370.327
Tekuće dospeće kratkoročnih kredita	724.659	12.146
Tekuće dospeće obaveza po osnovu finansijskog lizinga		
Stanje na dan 31. decembra	<u>894.413</u>	<u>1.387.753</u>

Kratkoročne finansijske obaveze predstavljaju tekuće dospeće obaveza po osnovu dugoročnih kredita i finansijskog lizinga, kao i dospeće po kratkoročnim kreditima.

12. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Dobavljači – povezana pravna lica	193.381	3.646
Dobavljači u zemlji	79.204	156.820
Dobavljači u inostranstvu	43.893	42.331
Primljeni avansi za proizvode i usluge	3.694	28.183
Primljeni avansi ostala povezana pravna lica	4.286	
Obaveze iz specifičnih poslova	111	
Stanje na dan 31. decembra	<u>324.569</u>	<u>230.980</u>

Na dan 31. decembra 2008. godine najznačajnije obaveze prema dobavljačima odnose se na sledeća društva: Invej – Zemun u iznosu od 190.128 hiljada dinara, ZZ Zadrugarka – Sombor u iznosu od 11.752 hiljada dinara.

13. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	9.602	13.159
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	1.689	1.980
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	2.849	3.340
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	2.861	3.355
Unapred obračunati prihodi budućeg perioda		
Obaveze prema zaposlenima	13.954	1.336
Obaveze za kamate	503	977
Ostalo	362	21.994
Stanje na dan 31. decembra	<u>31.820</u>	<u>46.141</u>

14. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Unapred obračunati troškovi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	3.656	50.309
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine		
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine		
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.656</u>	<u>50.309</u>

15. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tuđa roba na zalihama	16.108	35.452
Primljene avari, garancije	49.040	40
Tudja oprema		
Date bankarske garancije		65.075
Stanje na dan 31. decembra	<u>65.148</u>	<u>100.567</u>

Tudja roba na zalihama odnosi se na Unilever kao i Robne rezerve RS.

16. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prodaja robe na domaćem tržištu	8.002	241.192
Prodaja na inostranom tržištu		14.140
Prodaja proizvoda i usluga na domaćem tržištu	2.042.464	1.923.226
Prodaja proizvoda i usluga na inostranom tržištu	50.819	204.617
Ukupno	<u>2.101.285</u>	<u>2.383.175</u>

17. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prihodi od povraćaja poreskih dažbina – refakcija	2.447	6.849
Prihodi od subvencija	206	16.449
Prihodi od zakupnina	8.608	10.740
	5.533	903
Ukupno	<u>16.794</u>	<u>34.941</u>

Prihodi od premija ostvareni u 2008. godini se najvećim delom odnose na sredstva dobijena iz budžeta Republike Srbije po osnovu refakcija za heksan.

Prihodi od zakupnina ostvareni u 2008. godini se odnose na prihode od izdavanja u zakup XXX

18. TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi materijala za izradu	(1.903.327)	(1.411.874)
Troškovi ostalog materijala	(22.260)	(60.930)
Troškovi goriva i energije	(84.359)	(131.518)
Ukupno	<u>(2.009.946)</u>	<u>(1.604.322)</u>

19. TROŠKOVI BRUTO ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi bruto zarada	203.070	224.572
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	36.463	40.116
Ostali lični rashodi	53.453	47.032
Ukupno	<u>292.986</u>	<u>311.720</u>

20. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi amortizacije:	(105.599)	(106.510)
Ukupno	<u>(105.599)</u>	<u>(106.510)</u>

21. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi usluga na izradi učinaka		
Troškovi transportnih usluga	(5.212)	(15.031)
Troškovi usluga održavanja	(13.873)	(18.545)
Troškovi zakupnina	(27.355)	(4.131)
Troškovi sajmova	(638)	(1.846)
Troškovi reklame i propagande	(572)	(4.936)
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	(23.161)	(40.544)
Troškovi neproizvodnih usluga	(10.229)	(5.113)
Troškovi reprezentacije	(161)	(2.582)
Troškovi premije osiguranja	(11.061)	(15.397)
Troškovi platnog prometa	(17.561)	(16.756)
Troškovi poreza	(11.463)	(13.272)
Troškovi doprinosa	(2.126)	(2.056)
Ostali nematerijalni troškovi	(2.613)	(9.384)
Ukupno	<u>(126.025)</u>	<u>(149.596)</u>

22. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata	4.546	3.256
Pozitivne kursne razlike	6.402	7.525
Prih.od pozitivnih efekata valutne klauzule	6.452	9.916
Ostali finansijski prihodi	409	5.576
	<u>17.809</u>	<u>26.273</u>
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata	(69.552)	(36.093)
Negativne kursne razlike	(47.547)	(28.092)
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	(5.086)	(5.522)
Ostali finansijski rashodi	(7)	
	<u>(122.192)</u>	<u>(69.707)</u>
Ukupno	<u>(104.383)</u>	<u>(43.434)</u>

23. STALNI PRIHODI I RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Ostali prihodi		
Prodaja materijala	17.309	53.203
Prodaja hartija od vrednosti		299
Prodaja osnovnih sredstava	43	117
Naplaćena otpisana potraživanja	6.839	19.155
Ostali prihodi	1.628	5.423
	<u>25.819</u>	<u>78.197</u>
Ostali rashodi		
Naknadno utvrđeni rabati kupcima	(4.850)	(4.164)
Obezvredenje imovine	(15.962)	
Obezvredenje potraživanja	(4.174)	(24.508)
Kalo rastur kvar i lom	(7.318)	
Kazne	(1.398)	
Manjkovi	(3.269)	
Ostali rashodi	(2.053)	(18.040)
	<u>(39.024)</u>	<u>(46.712)</u>
Ukupno	<u>(13.205)</u>	<u>31.485</u>

24. POREZ NA DOBITAK

Komponente poreza na dobitak

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tekući poreski rashod	4.329	3.496
Odloženi poreski prihod/(rashod)	2.906	9.662
Ukupno poreski prihod/(rashod) perioda	<u>(1.423)</u>	<u>6.166</u>

25. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA OSTALIM POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2008. godine proistekla iz transakcija sa povezanim pravnim licima, kao i transakcije ostvarene u toku 2008. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

<u>Ostala p.p lice</u>	<u>Kupci</u>	<u>Dobavljači</u>	<u>Kratkoročne poz.</u>
Invej doo Zemun	11.669	190.129	500.565
Vital Vrbas	264.488	3.149	
PIK Vrbas	2.398		
Albus Novi Sad	125	103	
Ukupno	<u>278.680</u>	<u>193.381</u>	<u>500.565</u>

26. ZALOGA NA ROBI

Društvo ima upisane zalogu na robi, i to:

- Pod Zl.br.7683/08 upisano je založno pravo – Založni poverioc je AIK banka a.d. Niš, a dužnik je Invej doo Beograd. Osnovni iznos obezbedjenog potraživanja je 180.000.000 dinara, po ugovoru o zalozi br.01-9/77 od 13.06.2008. godine. Predmet založnog prava je suncokretova sačma u količini od 5.835.960 kg. Dospelost potraživanja je 11.09.2008.
- Za ovu zalogu još nije podnet zahtev za brisanje.

27. POTENCIJALNE OBAVEZE PO OSNOVU DATIH JEMSTAVA I GARANCIJA

Po osnovu datih menica, Društvo može imati sledeće potencijalne obaveze:

R.br.	MENICE PREDATE	DATUM	PO UG. O PRIST. DUGU	SA	VREDNOST	VALUTA	Br.ica
1	DELTA BANKA	05.08.05.	398/7	ZZ ZADRUGARKA	478,767.27	EUR	8
2	LHB BANKA	01.02.08.	.1/08	INVEJ	5,500,000.00	EUR	10
3	HYPO ALPE ADRIA RENT/HYPO KASINA	24.04.08.	UGOVOR O JEMSTVU(HOTEL KASINA)	INVEJ	7,500,000.00	EUR	3
4	KOMERCIJALNA BANKA	23.06.08.	UGOVOR O JEMSTVU UZ UGOVOR O KREDITU 6046-8- 01975	RATAR PANČEVO	2,000,000.00	EUR	13
5	LHB BANKA	17.07.08.	UGOVOR O JEMSTVU	INVEJ	8,000,000.00	EUR	10
6	UNIVERZAL BANKA	14.03.08.	453-3/08	Ukupno:	23,478,767.27	EUR	
				INVEJ	260,000,000.00	DIN	
7	ALPHA BANKA	08.08.08.	UGOVOR O PRISTUPU DUGU 410/08	INVEJ	680.000.000,00	DIN	2
8	AIK BANKA	27.08.08.	UGOVOR O PRISTUPU DUGU 105050452001128216/050-II	INVEJ	240,000,000.00	DIN	5
9	BANKA INTESA	02.09.08.	UGOVOR O PRISTUPU DUGU 0304983.8-I	INVEJ	763,000,000.00	DIN	4
10	BANKA INTESA	30.09.08.	UGOVOR O PRISTUPU DUGU 0305067.4-I	INVEJ	383,100,000.00	DIN	4
11	KOMERCIJALNA BANKA	05.12.08.	UGOVOR O JEMSTVU 00- 410-0106830.8	MRKSICEVI SALASI	120,000,000.00	DIN	10
12	KOMERCIJALNA BANKA	12.12.08.	UGOVOR O JEMSTVU 00- 411-0001942.4/00-411- 0001990.4	AGROLIDER SUBOTICA	15,800,000.00	DIN	3
13	KOMERCIJALNA BANKA	17.12.08.	UGOVOR O JEMSTVU 00- 410-0106870.7	RUBIN	70,000,000.00	DIN	12
14	BANKA INTESA	26.12.08.	UGOVOR O PRISTUPU DUGU 1302309.8-I	INVEJ	710,000,000.00	DIN	10
15	UNICREDIT RENT	27.01.09.	ZAKUP VOZILA(UMESTO PIK VRBAS)	MONUS			150
16	UNIVERZAL BANKA	13.02.09.	UGOVOR O PRISTUPU DUGU 243-4/09	INVEJ	150,000,000.00	DIN	4
Ukupno:					3,391,900,000.00	DIN	

28. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2008 i 2007. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	U dinarima	
	2008.	2007.
EUR	88.601	79.2362
USD	62.900	53.7267

a.d. "Sunce"

Gen.direktor E.Čobanski